

paa den anden Side ganste vist en Pligt til at sørge for, at de unge Mennesker, der komme til Landbohøjskolen, andetsteds kunne faae en saadan Fordannelse, som er nødvendig, for at de med fuldt Udbytte kunne opholde sig ved og deltage i Undervisningen ved Landbohøjskolen. Jeg tror derfor, at jo mere vi komme til at anvende paa Landbohøjskolen, desto mere nødvendigt vil det ogsaa blive, at den høitærede Indenrigsminister kommer til at indbrage under de Forhold, som han stænder en omhyggelig Overveelse, det, man kalder almindelig Dannelse, og at han kommer til, netop for at Eleverne paa Landbohøjskolen kunne faae fuldt Udbytte af Undervisningen, at sørge for, at vi her i Landet faae en virkelig stor af Staten oprettet Folkehøjskole, — eller hvad Navn man vil give den, det er mig det Samme — som kan blive en virkelig Forberedelse til at kunne nyde Undervisningen ude paa Landbohøjskolen. Jeg tillod mig ved 1ste Behandling at fremdrage et enkelt Forhold ved Landbohøjskolen. Som efter de Erfaringer, jeg har til Forholdene derude, er et bethdeligt Savn. Efter de Erfaringer, jeg har om Forholdene der, er der bethdelige Mangler, med Hensyn til hvad der gjøres for Eleverne udenfor den egentlige Undervisning, og det er dog et Spørgsmaal, som Landbohøjskolen ikke i Længden kan lade sig være ubedkommende i det Hele at tage Vare paa de unge Mennesker, som derude tilbringe 3 à 4 Aar af deres Liv. Der maa sørges for, at de ogsaa udenfor Undervisningstiden faae saa rigt et Udbytte af deres Ophold derude som muligt. Dertil høre forskjellige Ting. Jeg skal her gjøre opmærksom paa ganske enkelte Ting. Der maa vises Omhu for deres legemlige Velbefindende, dertil hører, at der gives dem Leilighed til Sport. Nu, da der er Tale om nye Bygninger, burde der tillige opføres et stort Gymnastikhus, som stod aabent for Landbohøjskolens Elever. Jeg vilde have sat stor Pris paa, om det ærede Udvalg havde taget det Spørgsmaal med ind under sin Overveelse, men det vil endnu mellem 2den og 3die Behandling ikke være for sent at indskyde en lille Bevilling paa nogle faa Tusind Kroner om Aaret, som kunde være en Opmuntring for Landbohøjskolens Direktør til midlertidig, indtil Landbohøjskolen kan skaffe sig et Lokale dertil, at skaffe Eleverne Adgang til et saadant. Det er Noget, som i høi Grad tiltrænges, og som det er vanskeligt for Eleverne at faae i en Udant af Byen. Et andet Forhold vil jeg ligeledes henlede Opmærksomheden paa; det er, at der samtidig skaffedes et ordentligt Bibliothek

ikke blot af Landbrugsliteratur, men ogsaa anden Literatur. Naar unge Mennesker skulle tilbringe, som det ved den udbidede Skole tilfaldes, en længere Marcræfte derude, bør man ogsaa tage Hensyn til, at de paa en let og nem Maade kunne tilegne sig almindelig Dannelse; det bliver ellers en altfor ensidig Uddannelse, de faae derude. Man kan ellers nemt komme til lignende Resultat som ved de tekniske Skoler, hvorfra jo saa mange Mennesker ere udgaaede, som have en stærk faglig Uddannelse, men derimod paa det humane Omraade komme til at lide af store Savn. Jeg vilde derfor sætte stor Pris paa, om det ærede Udvalg ved en saadan lille Bevilling kunde give Landbohøjskolens ærede Direktør og den høitærede Indenrigsminister en venlig Opfordring og Opmuntring, som i stor Udstrækning stete overfor den ærede Indenrigsminister ved saadanne Smaabevillinger paa Finantsloven, til at tage dette Spørgsmaal under virkelig Overveelse og søge det fremmet, saaledes at vi ad Aare kunde komme til at gjøre noget Virkeligt i den Retning. Jeg er bleven opfordret fra flere Sider til at fremdrage denne Sag paant, da det er en Sag, som i mange Aar har ligget Eleverne og Elevernes Forældre paa Sinde, at der gjøres Noget, for hvad jeg vil kalde den humane Dannelse, at der gjøres Noget for Eleverne udenfor den rent faglige Uddannelse. Jeg tror ikke, man kan blive ved med som hidtil at afvise det fra Landbohøjskolens Side som sig fuldstændig ubedkommende. — Det glæder mig i høieste Grad at lægge Mærke til den bethdelige Forfjæl, der var mellem de to Ministre, som i Eftermiddag havde Ordet. Den høitærede Indenrigsminister lod endnu til at have uhyre Vanskelighed ved at fatte den Forbindelse, der er mellem Landbrugsskoler og Folkehøjskoler, og som Følge deraf forstaa jeg saa godt, at den høitærede Indenrigsminister ogsaa havde nogen Vanskelighed ved at fatte den Forbindelse, der er mellem Landbohøjskolen som en Fagsskole og hele den humane Dannelse, jeg her taler om. Den høitærede Kultusminister derimod, som har flere Aars Erfaring paa det Omraade, og i mange Aar har syset med Skoler og vel ogsaa bundet en vis Art af Interesse derfor, havde et ganske anderledes aabent Die derfor. Jeg haaber, at den høitærede Indenrigsminister her vil lade sig belære af sin Kollega og efterhaanden komme til at forstaa dette. Jeg fik ganske godt Haab derom blandt Andet ved den Bemærkning, som den høitærede Indenrigsminister gjorde, om, at paa Landbrugsskolerne burde der bestemt kræves